

ΧΑΡΤΕΣ – ΕΙΔΗ ΧΑΡΤΩΝ

ΧΑΡΤΕΣ

Ο χάρτης: Κάθε χάρτης απεικονίζει τη μορφή που έχει ένα μέρος της επιφάνειας της Γης, όσο μικρό ή μεγάλο κι αν είναι αυτό. Αναπαριστά την πραγματικότητα που υπάρχει γύρω μας, δηλαδή τις φυσικές ομορφιές και τα ανθρώπινα δημιουργήματα. Η απεικόνιση (που είναι η ακριβής αναπαράσταση ή περιγραφή ενός αντικειμένου) γίνεται με διάφορα σύμβολα που όλοι οι άνθρωποι μπορούν να καταλάβουν.

Χάρτης: Η απεικόνιση των στοιχείων ενός τοπίου με σύμβολα σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Με το χάρτη, δηλαδή, οι άνθρωποι:

- Αναπαριστούν τοπία της Γης
- Επικοινωνούν
- Απεικονίζουν τις αλλαγές που γίνονται πάνω στη Γη

ΕΙΔΗ ΧΑΡΤΩΝ

Με το πέρασμα των αιώνων ο άνθρωπος αφήνει πάνω στη Γη τα σημάδια του . Ξεκινώντας από τους αρχαίους ναούς και φθάνοντας στις σημερινές πόλεις , τους αυτοκινητόδρομους , τις γέφυρες . Όλα αυτά τα σημάδια πρέπει να τα περιέχει ένας χάρτης . Είναι δυνατόν όμως όλα αυτά τα στοιχεία να απεικονισθούν σε ένα χάρτη ; Η απάντηση είναι όχι , γι' αυτό και για κάθε ομάδα αντικειμένων που έπρεπε να απεικονισθεί σε ένα χάρτη δημιουργήθηκε και ένα είδος χάρτη . Ανάλογα με το περιεχόμενο οι χάρτες διακρίνονται σε :

➤ **Γενικός χάρτης:** ο χάρτης που περιέχει βασικά γεωμορφολογικά και ανθρωπογενή στοιχεία. (Ανθρωπογενή χαρακτηριστικά : τα ανθρώπινα δημιουργήματα που υπάρχουν στο φυσικό περιβάλλον)

Γεωμορφολογικός χάρτης: ο χάρτης που παρουσιάζει τα βουνά, τις πεδιάδες, τους ποταμούς, τις λίμνες κ.λπ. μιας περιοχής.

Πολιτικός χάρτης: ο χάρτης που παρουσιάζει στοιχεία από το ανθρωπογενές περιβάλλον τοπογραφικός χάρτης με λεπτομερή απεικόνιση του αναγλύφου (υψώματα, υδρογραφικό δίκτυο δηλ. όλες οι επιφανειακές ροές νερού όπως ποτάμια και παραπόταμοι, λίμνες, πηγές κ.α.)

➤ **Θεματικός χάρτης:** ο χάρτης που παρουσιάζει ένα συγκεκριμένο θέμα .

Οι χάρτες που παρουσιάζουν δρόμους, οικοδομικά τετράγωνα, πάρκα της πόλης κ.ά. είναι οι **αστικοί χάρτες**. Οι χάρτες που παρουσιάζουν τα προϊόντα, τα οποία παράγονται σε διαφορετικές περιοχές είναι οι **χάρτες παραγωγής προϊόντων**. Οι χάρτες που παρουσιάζουν αρχαιολογικούς τόπους και μνημεία είναι οι **ιστορικοί χάρτες** .

Οι χάρτες που παρουσιάζουν τις πορείες του Αποστόλου Παύλου και τους Αγίους Τόπους είναι οι **θρησκευτικοί χάρτες**. Εκτός από αυτές τις ομάδες χαρτών υπάρχουν και άλλες κατηγορίες που δίνουν ποικίλες πληροφορίες, όπως οι **οδικοί χάρτες** , οι **κλιματικοί χάρτες** , οι **μετεωρολογικοί και άλλοι**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΤΜΗΜΑ :

ΕΡΩΤΗΣΗ

Δίνονται τα εξής είδη χαρτών: **οδικός, παραγωγής προϊόντων, γεωμορφολογικός, πολιτικός, ακτοπλοϊκός, αρχαιολογικός**. Σκέψου και απάντησε ποιον χάρτη θα χρησιμοποιήσεις, για να:

α) βρεις τα βουνά, τις πεδιάδες, τις λίμνες και τους ποταμούς μιας χώρας

β) γνωρίσεις τα προϊόντα που παράγει μια περιοχή _____

γ) επισκεφτείς έναν αρχαιολογικό χώρο _____

ε) εντοπίσεις τις πρωτεύουσες των νομών της Ελλάδας _____

στ) ταξιδέψεις από τη Λαμία στην Έδεσσα _____

Διάλεξε αν η πρόταση είναι σωστή ή λάθος. Στην περίπτωση που είναι λάθος, γράψε στις κενές σειρές τη σωστή πρόταση.

1. Ο χάρτης είναι μια συμβολική απεικόνιση του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Σωστό

Λάθος

.....
.....

2. Τοπογραφικοί ή γενικοί ονομάζονται οι χάρτες που παρουσιάζουν την κατανομή ενός φαινομένου στο χώρο.

Σωστό

Λάθος

.....
.....

3. Γεωμορφολογικός ονομάζεται ο χάρτης που επικεντρώνεται στο ανθρωπογενές περιβάλλον (πόλεις, οδικό δίκτυο κτλ.).

Σωστό

Λάθος

.....
.....

4. Πολιτικός ονομάζεται ο χάρτης που επικεντρώνεται στο ανθρωπογενές περιβάλλον (πόλεις, οδικό δίκτυο κτλ.).

Σωστό

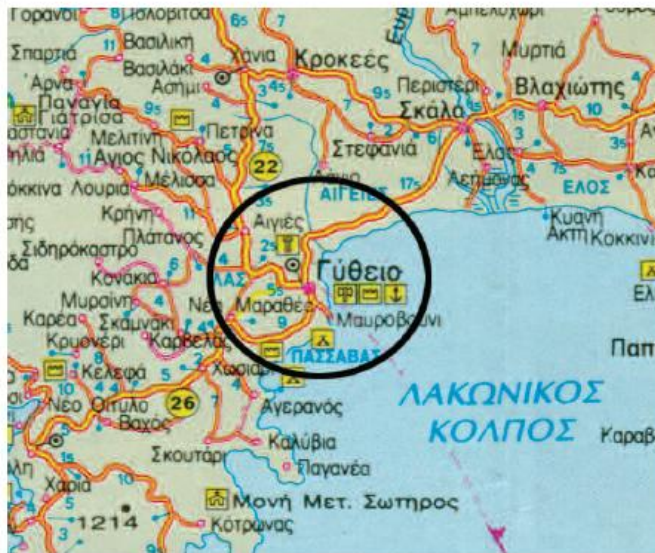
Λάθος

.....
.....

ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποιόν απο τους δυο χάρτες θα επιλέξεις για να μάθεις με ποιόν τρόπο θα πάς απο το Γύθειο στην Μονή Μετ. Σωτήρος;

Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου

Εικόνα 4.2α: Το Γύθειο σε οδικό χάρτη

Εικόνα 4.2β: Το Γύθειο στον γεωμορφολογικό χάρτη

Κάνε τις σωστές αντιστοιχίες.

Είδος χάρτη

Γεωμορφολογικός

Πολιτικός

Ποιοτικός

Ποσοτικός

Απεικόνιση

Θεματικός χάρτης με την κατανομή ενός φαινομένου στο χώρο χωρίς αριθμούς.

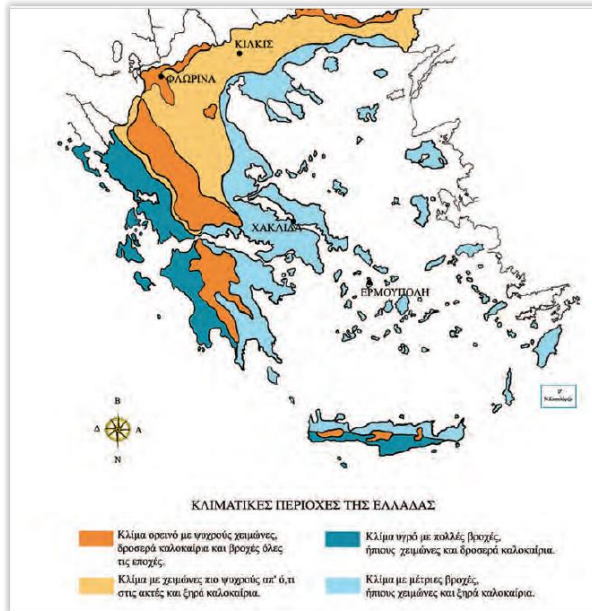
Ανθρωπογενές περιβάλλον (πόλεις, οδικό δίκτυο κτλ.).

Θεματικός χάρτης με την κατανομή ενός φαινομένου στο χώρο λαμβάνοντας υπόψη αριθμητικά δεδομένα.

Φυσικό περιβάλλον (βουνά, πεδιάδες, ποτάμια, λίμνες, βάθος θαλασσών).

ΕΡΩΤΗΣΗ

α) Πως ονομάζονται οι δυο χάρτες της Ελλάδος που ακολουθούν;

β) Σε ποιόν απο τους δυο χάρτες θα βρείς πιο εύκολα την περιοχή του Νομού Τρικάλων;

* ΠΗΓΕΣ

Ι. Καταρτζής Γεωλόγος, εκπ/κός

«Μαθαίνω για την Ελλάδα»

Κωστής Κουτσόπουλος, Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Μαρία Σωτηράκου, Εκπαιδευτικός

Μαρία Ταστσόγλου, Εκπαιδευτικός

Δημήτριος Ζωγγιαννης, Εκπαιδευτικός